

ІНФОРМАЦІЯ

про медико-організаційне нововведення,
яке рекомендоване для впровадження

КПКВ, ШИФР, № ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ, НАЗВА НДР ТА ТЕРМІН ВИКОНАННЯ: 6561040 (прикладні наукові та науково-технічні розробки), А.13.08, 0113U000267. «Розробити алгоритм гено- фенотипічної діагностики туберкульозу з раннім визначенням резистентності мікобактерій до антимікобактеріальних препаратів». 2013.01–2015.12.

НАЗВА НОВОВВЕДЕННЯ: Система забезпечення якості бактеріологічних досліджень в закладах, що здійснюють мікробіологічну діагностику туберкульозу на різних рівнях надання медичної допомоги.

АНОТАЦІЯ.

Суть нововведення, яке пропонується до впровадження, полягає в тому, що в Україні має бути створена система управління якістю бактеріологічної діагностики туберкульозу з метою ефективного функціонування мережі лабораторій з діагностики туберкульозу, яка має забезпечити своєчасне та якісне виявлення і діагностику заразних випадків туберкульозу, моніторинг процесу лікування та документальне підтвердження виліковування хворого після закінчення лікування.

Поняття якості лабораторних досліджень включає в себе не тільки такі кількісні характеристики якості, як точність, правильність, специфічність, чутливість, відтворюваність, але й такі, як безпека проведення досліджень, ефективність роботи лабораторії в цілому, включаючи ефективність адміністративних заходів. У зв'язку з цим, заходи щодо забезпечення якості лабораторних досліджень повинні охоплювати всі сторони роботи лабораторії. Система забезпечення (менеджменту) якості повинна включати (але не обмежуватися цим) внутрішній контроль якості та участь в раундах зовнішньої оцінки якості лабораторних досліджень.

Застосування запропонованої системи в закладах, що здійснюють мікробіологічну діагностику туберкульозу на різних рівнях надання медичної допомоги, дозволить удосконалити та оптимізувати їх роботу, встановити уніфіковані підходи до забезпечення якості лабораторних досліджень в мережі лабораторій.

Апробація запропонованого нововведення проведена в лабораторії мікробіології туберкульозу і неспецифічних захворювань легень ДУ «Національний інститут фтизіатрії і пульмонології ім. Ф. Г. Яновського НАМН України» та Референс-лабораторії з мікробіологічної діагностики туберкульозу НАМН України.

ПОКАЗАННЯ ДО ЗАСТОСУВАННЯ: для удосконалення та оптимізації роботи

мережі бактеріологічних лабораторій протитуберкульозної служби України.

ПЕРЕЛІК НЕОБХІДНОГО ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ ВПРОВАДЖЕННЯ НОВОВВЕДЕННЯ: стандартне обладнання бактеріологічної лабораторії на різних рівнях надання медичної допомоги хворим на туберкульоз.

ПОСЛУГИ РОЗРОБНИКІВ ДЛЯ ОВОЛОДІННЯ НОВОВВЕДЕННЯМ: Система забезпечення якості бактеріологічних досліджень в закладах, що здійснюють мікробіологічну діагностику туберкульозу на різних рівнях надання медичної допомоги [Текст] : навчальний посібник / О. А. Журило [та ін.]. – Кіровоград : Поліум, 2013. – 72 с. ; курси інформації і стажування, семінари, доповіді, публікації в наукових виданнях.

УСТАНОВА РОЗРОБНИК, АДРЕСА І РЕКВІЗИТИ: ДУ «Національний інститут фтизіатрії і пульмонології ім. Ф. Г. Яновського Національної академії медичних наук України», 03680, м. Київ, вул. М. Амосова, 10, тел. 275-04-02, факс (044) 275-21-18.

ПРИЗВИЩЕ, ІМ'Я ТА ПО БАТЬКОВІ АВТОРІВ-РОЗРОБНИКІВ: Журило О. А., Барбова А. І., Глушкевич Т. Г., Гончаренко Н. Б., Жеребко Н. М., Попова К. Є., Павленко О. М., Чайка А. О.

КОНТАКТНИЙ ТЕЛЕФОН: (044) 270–35–41.

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЗА ВПРОВАДЖЕННЯ: Журило Олександр Анатолійович.

ВИСНОВОК ВЧЕНОЇ РАДИ ІНСТИТУТУ.

Нововведення, що стосується системи забезпечення якості досліджень в бактеріологічній лабораторії (внутрішньолабораторний контроль, зовнішня оцінка якості досліджень та заходи щодо їх поліпшення), контролю якості виконання стандартних методик з культуральних методів дослідження на щільних та рідких живильних середовищах, диференціації та ідентифікації мікобактерій, методів визначення чутливості мікобактерій до медикаментозних препаратів, є актуальним і має суттєве практичне значення.

Теоретична і практична значимість розробки полягає в тому, що застосування системи забезпечення якості бактеріологічних досліджень в закладах, що здійснюють мікробіологічну діагностику туберкульозу на різних рівнях надання медичної допомоги, дозволить удосконалити та оптимізувати їх роботу, встановити уніфіковані підходи до забезпечення якості лабораторних досліджень в мережі лабораторій.

Нововведення може бути впроваджено шляхом знайомства з ним на курсах інформації і стажування, семінарах, публікацій в наукових виданнях.

Нововведення рекомендовано до впровадження в бактеріологічних лабораторіях протитуберкульозних закладів України.

ДАНА РОЗРОБКА ГРИФУ СЕКРЕТНОСТІ НЕ МАЄ.

Директор

ДУ «Національний інститут фтизіатрії

і пульмонології ім. Ф. Г. Яновського

Національної академії медичних наук України»,

академік НАМН України,

д-р мед. наук, професор

Ю. І. Фещенко

Керівник теми,

завідувач лабораторії мікробіології,

д-р мед. наук

О. А. Журило